ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ, КЎПРОҚ ДОН ВА ОЗУҚА ЕТИШТИРАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 56 (4772).

21 МАРТ ЧОРШАНБА 1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ёш маккажўхорикорларнинг республика кенгаши қатнашчилари бўлган сизларни самимий табриклайман. Ўзбекистон қишлоқ меҳнатчилари мамлакатимизда ва унинг ташқарисида пахтадан мўл ҳосил олиш усталари сифатида азалдан ном чиқарганлар. Шонли ўзбек миришкорларининг пахтачиликдаги ибратли анъаналари барча деҳқонлар учун яхши намуна бўлиб хизмат қилади. Сизлар маккажўхори етиштиришда ҳам юксак натижаларга эришишингизга шак-шубҳа йўқ.

1973 йилда қишлоқ хўжалик меҳнатчилари олдида ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни ва давлатга сотишни янада кўпайтириш соҳасида катта-катта вазифалар турибди.

Сизларнинг бу йил гектар бошига 60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ маккажўхори олиш ташаббусингизни ҳар томонлама маъқулласа арзийди. Суғориладиган деҳқончилик шароитида сизларнинг қўлларингиз билан етиштирилган маккажўхори дон етиштиришни кўпайтиришнинг катта резерви бўлиб қолиши мумкин.

Дон экинлари ва айниқса маккажўхори экиладиган майдонларни кенгайтириш борасида республикангизда олиб борилаётган иш ва бунинг устига ҳосилнинг кўпайтирилиши 1973 йил учун олинган мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришнинг гарови бўла олади.

Сиз, ёш маккажўхорикорларга, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришингизни, КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини бажариш учун курашда янги катта муваффақиятларга эришишингизни чин кўнгилдан тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ёш маккажўхорикорларининг республика кенгаши мажлислар залида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА

Биз, Ўзбекистон маккажўхорикорлари республика кенгашининг қатнашчилари республика ғаллакорларининг кўп минг кишилик отряди номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, шахсан сиз, азиз Леонид Ильичга қизғин салом йўллаймиз.

КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг қарорлари, сизнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги докладингиз, сизнинг кенгашимиз номига юборган табрикномангиз бизларни катта ишларга ва қаҳрамонона зафарларга руҳлантиради.

Сиз ўз табрикномангизда: «Шонли ўзбек миришкорларининг пахтачиликдаги ибратли анъаналари барча деҳқонлар учун яхши намуна бўлиб хизмат қилади. Сизлар маккажўхори етиштиришда ҳам юксак натижаларга эришишингизга шак-шубҳа йўқ», деб айтдингиз.

Биз республика деҳқонларининг меҳнатига шу қадар юксак баҳо берилганлиги учун астойдил миннатдорчилик изҳор қиламиз ва бизга билдирилган ишончни оқлаш учун бутун кучимизни сарфлаймиз. Биз учун партия топшириғини бажаришдан кўра ҳам мўътабарроқ, муҳимроқ ва фахрлироқ иш йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас.

Республика қишлоқ хўжалик ходимларининг қурултойи ўз ишини тамомлаганидан бери орадан атиги бир неча кун ўтди, шу қурултойда республика дала ва фермаларининг меҳнатчилари беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида 4 миллион 750 минг тонна «оқ олтин», 1 миллион 441 минг тонна дон, 200 минг тонна гўшт, 500 минг тонна сут ва бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Беш йилликнинг тақдири, коммунистик бунёдкорлик улуғвор режаларининг бажарилиши бизга ҳам боғлиқ эканлигини зўр масъулият билан тушуниб турибмиз.

Республика партия ташкилоти суғориладиган ерларда маккажўхори ва оқжўхоридан мўл дон ҳосили етиштиришга оталиқ қилишни Ўзбекистон комсомолига ишониб топширганлигини биз, ёш маккажўхорикорлар самимий миннатдорчилик туйғулари билан қабул қилиб олдик.

Биз, маккажўхорикорлар Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида 1973 — 1975 йилларда дон етиштиришни янада кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ўртага қўйилган вазифаларнинг ғоят муҳимлигини ҳисобга олиб, шу вазифаларни бажариш учун бошланган курашда ўз маррамизни ҳам белгилаб олдик, ҳар бир бригадада, ҳар бир хўжаликда гектар бошига 60 центнер ва бундан ҳам кўпроқ маккажўхори ва оқ жўхори етиштирамиз, беш йилликнинг ҳал қилувчи йили — 1973 йилда 320 минг тонна ана шу экинлар дони етиштирамиз, бу эса республиканинг ғалла балансини яхшилаш, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш имконини беради.

Ана шу юксак кўрсаткичларга эришиш учун биз ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз ва ёшлик ғайратимизни ишга соламиз — биз шу мақсадда кенгашга тўпланиб, бу ерда ўз имкониятларимизни пухта чамалаб кўрдик ва ўзимиз олган мажбуриятларнинг реаллигига ишонч ҳосил қилдик.

Биз намуна олсак арзигудек кишилар бор. Республика ва мамлакатнинг энг яхши деҳқонлари суғориладиган ҳар гектар ернинг битмас-туганмас имконияти борлигини исбот қилдилар. Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози, Самарқанд районидаги «Победа», Наманган районидаги «Энгельс» номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозларининг маккажўхорикорлари гектар бошига 70 центнер ва ундан ҳам кўп маккажўхори дони йиғиштириб олмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли, Абдулҳамид Машарипов, Найим Маматқодиров, Тўра Қулсоатов бошлиқ маккажўхорикор бригадаларининг меҳнатдаги шонли ишлари бутун республикага машҳур. Биз кенгашда Краснодар ўлкасидаги маккажўхорикор касбдошларимиз тажрибасини синчиклаб ўргандик.

Биз мўл ҳосил етиштираётган илғор миришкорларнинг марраларига етиб олишни, уларнинг тажрибасини ҳамма жойда оммалаштиришни ўзимизнинг бош вазифамиз деб биламиз.

Прогрессив агротехника ва комплекс механизацияни жорий этиш ташаббускорлари бўлишга, беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида «Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берамиз» деган шиор остида ишлашга ваъда қиламиз.

Наманган область, Чуст районидаги «Ленин йўли» колхозининг Исроил Машарипов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг маккажўхоридан юз центнерлик ҳосилдорликка эришиш мажбуриятини олган ватанпарварлик ташаббусини ўнлаб ёшлар коллективлари қўллаб-қувватладилар, биз ана шу ҳаракатни оммавий ҳаракатга айлантириш, энг юксак кўрсаткичлар ҳар бир бригаданинг иш нормаси бўлиб қолиши учун интиламиз.

Маккажўхоридан мўл-кўл ҳосил олиш учун бошланган республика мусобақасига 1000 дан ортиқ комсомол-ёшлар бригадалари ва звенолари қўшилди. Уларнинг ҳаммаси кўкламни шайланиб кутиб олишмоқда — уруғликни тайёрлаб қўйишди, ўғитни ташиб олишди, техникани ремонтдан чиқаришди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1973 йилда дон ҳамда бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорига жавобан республиканинг барча маккажўхорикорлик бригадалари ва звенолари экишни ва шундан кейинги дала ишларини энг яхши муддатларда аъло сифатли қилиб ўтказишга сўз берадилар.

Биз механизаторлик, агрономия ва иқтисодий умумий таълимнинг актив тингловчилари бўламиз. Ҳар биримиз мўл ҳосил етиштириш маҳоратини тинимсиз ўрганамиз.

Бугун биз, республика маккажўхорикорлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, азиз Леонид Ильич, шахсан сизни ишонтириб айтамизки, серқуёш республикамиз мўл пахта ҳосили етиштирадиган ўлкагина бўлиб қолмай, шу билан бирга бошоқли экинлар, маккажўхори дони ва шолидан мўл ҳосил етиштирадиган ўлка ҳам бўлиб қолиши учун куч-ғайратимизни аямай сарфлаймиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ.

ЁШЛАР, ДОН УЧУН КУРАШГА ОТЛАНИНГИЗ!

Беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йили баҳори Ўзбекистон бўйлаб шахдам одим қўймоқда. Қишлоқ хўжалигида буюк ишлар баҳори бошланди. Республиканинг жанубида чигит экила бошлаганлиги, баҳорги буғдой кўкариб чиққанлиги тўғрисида далалардан хушхабарлар келиб қолди.

Республика колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ялпи ҳосилини кўпайтириш учун мамлакатимиздаги илғор деҳқонлардан ибрат олиб бошланган социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди.

КПСС XXIV съезди дон етиштиришни кўпайтиришни қишлоқ меҳнаткашларининг асосий вазифаларидан бири қилиб белгилади. Ўзбекистон қишлоқ ёшлари дон етиштириш учун аҳиллик билан ишга киришдилар. Улар: йигит ва қизлар, маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш учун курашга отланингиз, деб даъват қилдилар. Ёш деҳқонлар халқ ва партия олдидаги ўз бурчини яхши англаб, кўпроқ дон етиштириш учун суғориладиган ҳар гектар ернинг катта имкониятларидан тўлиқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Олдимизга қўйилган вазифани муваффақиятли бажариш учун нима қилмоқ керак? Ёш маккажўхорикорларнинг 20 мартда Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгаши ана шу масалага бағишланди.

Республика қишлоқларининг вакиллари ўз анжуманига тўпланиш олдидан В. И. Ленин майдонига бордилар ва тантанали вазиятда Ильич ҳайкали супасига янги очилган гулларни қўйдилар.

...Эрталаб соат 10. Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залига тўпланишди.

Маккажўхори етиштирувчи комсомол-ёшлар бригадаларининг раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги новаторлари, механизаторлар, олимлар, партия, совет, комсомол ходимлари, министрликлар, идоралар, қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарининг вакиллари, кенгаш меҳмонлари — Краснодар ўлкасидаги ёш маккажўхорикорлар президиумдан ўз ўринларини оладилар. Улар билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц, КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими секторининг мудири Б. М. Истомин ўтиришибди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов кириш сўзи билан кенгашни очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов айтадики, республика маккажўхорикорларининг кенгаши бутун ҳаётимизда муҳим воқеадир. КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий Бюроси кенгашнинг халқ хўжалиги ва сиёсий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўзи кенгаш қатнашчиларига самимий илҳомбахш табрик билан мурожаат қилди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов табрикномани ўқиб беради ва унинг катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтади. Бу ҳужжатда, деди у, Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини доим юксалтириш тўғрисида тинмай қилаётган ғамхўрлиги ўз ифодасини топди.

Табрикномада пахтадан мўл ҳосил етиштириб, мамлакатда ва унинг ташқарисида ном чиқарган ва барча деҳқонлар учун яхши намуна бўлиб қолган пахтакорларимизнинг ютуқларига юксак баҳо берилди. Шу билан бирга табрикномада республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари дон етиштиришда ҳам юксак натижаларга эришадилар, деб ишонч билдирилган.

Л. И. Брежнев табрикномасида деҳқонларимизнинг ютуқлари тўғрисида сидқидилдан айтилган сўзлар ва берилган юксак баҳо пахтакорларни ҳам, ғаллакорларни ҳам, республика қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларини янги-янги шонли ишларга ва меҳнат жасоратларига руҳлантиради.

Биз Совет давлатига жуда кўп ғалла кераклигини доимо назарда тутишимиз керак. Дон етиштиришни кўпайтириш — мамлакат қишлоқ хўжалигининг бош вазифасидир. Маккажўхори етиштиришни кўпайтириш — бу вазифани ҳал этишнинг катта резерви.

Дон етиштиришни кўпайтириш республикамиз учун биринчи даражали иш. Бизда дончилик хўжалиги пахтачилик каби жадал суръатлар билан тинмай ривожланиб бориши зарур.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан республика ҳукумати дон хўжалигига етарли баҳо бермасликка қарши кескин курашадилар, дон етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш учун барча кадрларнинг масъулиятини бундан буён ҳам оширабердилар. Бу муҳим ишдан бирор киши ҳам четда қолмаслиги керак.

Аҳолини дон билан етарли равишда таъминлаш учун бизга дон керак. Гўшт, сут, тухум ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларидан кўпроқ етиштириш учун бизга дон керак. Ниҳоят давлат билан тўла-тўкис ҳисоб-китоб қилиш учун, республиканинг айрим областлари бўйнидаги қарзни узиш учун биз дон етиштиришни кўпайтиришимиз керак.

(Давоми 2-бетда).

ВАТАНИГА ҚАЙТАЁТИБ

20 мартда Тошкент аэропорти биноси пештоқига Германия Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари тикилди. Республика пойтахти Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Раиси Вилли Штоф бошчилигида Вьетнам Демократик Республикасига қилган расмий визитдан кейин ватанига қайтиб бораётган ГДР партия-ҳукумат делегациясини шод-хуррамлик билан кутиб олди. Делегация Тошкентда тўхталиб ўтди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов ва бошқа расмий кишилар Вилли Штоф ва унинг ҳамроҳларини аэропортда кутиб олдилар.

Вилли Штоф Тошкентга келганидан кейин сал ўтиб, делегациянинг бошқа аъзолари билан биргаликда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ҳузурида бўлди. Визит чоғида зўр самимият ва қардошларча дўстлик вазиятида суҳбат бўлиб ўтди.

ГДР партия-ҳукумат делегацияси В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрди. Меҳмонлар фахрли меҳмонлар дафтарига қуйидагиларни ёзиб қўйдилар: «Совет халқлари шонли оиласида Ўзбекистон меҳнаткашларининг эришган ажойиб муваффақиятлари улуғ Ленин ғояларининг тантанасини кўрсатувчи равшан далилдир. Ўзбекистон КПСС раҳбарлигида Ленин кўрсатган йўлдан комил ишонч билан янги муваффақиятлар сари олға бормоқда».

Шундан кейин меҳмонлар шаҳар бўйлаб сайр қилдилар, унинг диққатга сазовор жойларини, янги қурилишларини бориб кўрдилар.

Ўзбекистон ССР ҳукумати Вилли Штоф ва унинг ҳамроҳлари шарафига зиёфат берди. Зиёфатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов, Республика Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари С. Е. Белоножко, В. Г. Ломоносов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, А. Р. Хўжаев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлди.

В. Штоф бошчилигидаги ГДР партия-ҳукумат делегацияси шу куни Тошкентдан жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

Н. В. ПОДГОРНИЙ ФИНЛЯНДИЯГА БОРАДИ

СССР билан Финляндия ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланган куннинг 25 йиллиги байрамида қатнашмоқ учун СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний Финляндия Республикасининг президенти У. Кекконен таклифига биноан шу йил апрель бошида Финляндияга боради.

Ўзбекистон ёш маккажўхорикорлари республика кенгаши қатнашчиларининг республикадаги барча маккажўхорикорларга МУРОЖААТИ

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев табрикномасида айтилган оталарча сўзлари бизни беҳиҳоя тўлқинлантирди. Бизнинг кенгашимиз ишига, республика маккажўхорикорларининг фаолиятига бундай эътибор берилганлиги бизни қувонтириб ва руҳлантирибгина қолмай, шу билан бирга зиммамизга кўпгина вазифалар ҳам юклайди.

Серқуёш республикамизнинг барча меҳнаткаш ёшлари каби биз ҳам КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун актив курашамиз, беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилини янгидан-янги ютуқлар билан нишонлашга қаттиқ бел боғлаганмиз.

КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1973 йилда дон ҳамда бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарори қалбимизга чуқур жо бўлди ва бизни меҳнатда янги-янги шижоатларга руҳлантирмоқда.

Қишлоқ хўжалик ходимлари республика қурилтойида бу йил Ватанга 4 миллион 750 минг тонна «оқ олтин» бериш, дон ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кескин кўпайтириш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилишди.

Бизнинг республикамиз шароитида маккажўхори ва оқ жўхори ҳосилдорлигини ошириш, ялпи ҳосилини кўпайтириш дон ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришнинг жуда муҳим резервидир. Республика хўжаликлари ана шуни ҳисобга олиб, маккажўхори донининг ялпи ҳосилини 320 минг тоннага етказишга қарор қилдилар. Ҳар бир маккажўхорикор бригада камида 60 центнерлик ҳосил олиш учун курашади. Бу — осон вазифа эмас, лекин биз бунинг уддасидан чиқаоламиз.

«Суғориладиган деҳқончилик шароитида сизларнинг қўлларингиз билан етиштирилган маккажўхори дони етиштиришни кўпайтиришнинг катта резерви бўлиб қолиши мумкин» Л. И. Брежневнинг республика ёш маккажўхорикорларига йўллаган табрикномасида айтилган бу сўзлар бизни меҳнатда янги катта зафарларга руҳлантиради. Биз ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз, ғайрат-шижоатимизни, олдимизга қўйилган вазифани шараф билан бажаришга сарфлаймиз. Колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланган, суғориладиган майдонлар кенгайтирилган, тобора кўп ўғит етказиб берилаётган, деҳқонларнинг маҳорати ошган ҳозирги пайтда биз қабул қилаётган мажбуриятлар шу қадар реал мажбуриятлардирки, улар ҳар бир хўжалик учун норма бўлиб қолиши мумкин ва лозим.

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози, Самарқанд районидаги «Победа», Наманган районидаги Энгельс номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозлари гектар бошига суғориладиган ерлардан 60—70 центнер ва шундан ҳам кўпроқ дон олаётган бошқа кўпгина хўжаликлар бутун республикага донг таратди. Биз энг яхши миришкор деҳқонларимиз — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли, Абдулҳамид Машарипов, Найни Маматқодиров, Тўра Қулсоатов ва гектар бошига 80—100 центнер дон ҳосилдорлигига эришаётган бошқа кўпгина кишилар билан фахрланамиз. Донгдор ғаллакорларнинг ютуқлари беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили планларини амалга оширишда ҳаммамиз учун илҳомбахш намуна бўлиб хизмат қилади.

Бугун ўнлаб ғаллакор коллективлар наманган область Чусть районидаги «Ленин йўли» колхозидан Исроил Машарипов бошлиқ комсомол—ёшлар бригадаси аъзоларининг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватладилар. Машариповчилар ҳар гектар ердан 100 центнер маккахўжори дони олишга аҳд қилдилар. Биз семинардан ўз коллективларимизга қайтиб боргач, имкониятларимизни яна бир марта муҳокама қилиб, албатта ана шу ҳаракатга қўшиламиз.

Биз ўз кенгашимизда маккажўхори етиштиришнинг илғор агротехника усуллари ва методлари билан батафсил танишдик, Краснодар ўлкасидаги касбдошларимиз билан тажриба алмашдик. Биз суғориладиган ҳар гектар ернинг жуда катта имкониятлари борлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Биз суғориладиган ерларнинг баракали ҳосил беришига астойдил ҳаракат қиламиз.

Биз партиянинг қишлоқ меҳнатчилари тўғрисидаги кундалик ғамхўрлигини, дон етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш тўғрисидаги ғамхўрлигини сезиб, ҳаракатимиз уфқларини янада равшанроқ тасаввур қиламиз. Биз сиз, дўстларимизни шунга чақирамиз: мўл ва арзон ҳосил етиштиришни ўрганингиз! Халқнинг суғориладиган ҳар гектар ерга сарфлаган ҳар бир тийини бир сўмлик ҳосил берадиган бўлсин.

Қишлоқ хўжалик раҳбарлари, мутахассисларига, ёшларнинг устозлари бўлган мўл ҳосил усталарига айтадиган алоҳида сўзимиз бор. Азиз ўртоқлар, сизларнинг яхши маслаҳатингиз, сизларнинг қўллаб-қувватлашингиз партия топшириқларини муваффақиятли бажаришда бизга мадад беради. Биз маккажўхорикор бригадаларни кондицияга етказилган уруғлик, техника билан, суғориш учун керакли миқдорда сув, минерал ўғит билан, мўл ҳосил олиш учун керакли бошқа ресурслар билан тўла-тўкис таъминлашни сўраймиз.

Илмий-тадқиқот муассасаларининг ходимлари, биз сизларга, мутахассислар, агрономлар, химиклар, биологлар, сизларга ҳам мурожаат қилиб айтамизки, сизларнинг ёшлар бригадаларига оталиқ қилишингиз республиканинг маккажўхоризорларида фан-техника тараққиётини тезроқ жорий этиш имконини берган бўлур эди.

Химия ва машинасозлик саноати ходимлари! Мўл ҳосил учун курашда бизнинг иттифоқчиларимиз сизлар. Биз сизлардан янада кўпроқ минерал ўғит ва жуда соз машиналар кутамиз.

Биз республиканинг барча ғаллакорларига мурожаат қиламиз: Азиз дўстлар! Кўкламги экишни энг яхши муддатларда аъло сифатли ўтказиб олиш, экинларни намунали парвариш қилишни таъминлаш, маккажўхори ва оқжўхоридан, буғдой, арпа ва шолидан мўл ҳосил тўплаш-бизнинг энг асосий вазифамиздир.

Азиз ўртоқлар, келинглар, ғалла учун ажратилган ҳар гектар суғориладиган ердан самарали фойдаланиш учун бошланган мусобақага ҳаммамиз бир кишидек қўшилайлик.

Леонид Ильич Брежнев йўл-йўриқларини, республика партия ташкилотининг топшириғини муваффақиятли бажариш, бу йил кўпроқ дон етиштириб бериш бизнинг шон-шараф, ор-номус ишимиздир. Бу эса КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишга қўшган ҳиссамиз бўлади.

Далаларнинг ёш миришкорлари, ғалладан мўл ҳосил олиш учун курашга отланайлик!

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ЁШЛАР, ДОН УЧУН КУРАШГА ОТЛАНИНГИЗ!

(Боши 1-бетда).

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари мамлакат учун дон ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини жуда яхши тушунадилар. Уни кўпроқ етиштиришни ўз бурчлари деб биладилар. Улар бу йил 1 миллион 441 минг тонна дон етиштириш мажбуриятини олдилар. Бу — 1972 йилда ҳақиқатда олинган ғалла ҳосилидан 1,7 баравар кўпдир.

Бу юксак мажбуриятни бажаришга республиканинг ҳамма областлари муносиб ҳисса қўшадилар. Жумладан, Самарқанд области — 297 минг тонна, Қашқадарё области — 281 минг тонна, Сирдарё области —170 минг тонна, Тошкент области — 162 минг тонна, Қорақалпоғистон АССР — 138 минг тонна, Сурхондарё области — 99 минг тонна, Андижон ва Наманган областларининг ҳар бири 66 минг тоннадан, Фарғона области — 64 минг тонна, Хоразм области — 59 минг тонна, Бухоро области — 50 минг тонна дон етиштириб беради.

Лекин бу марралар ҳам биз учун чегара бўлаолмайди. Биз дон етиштиришни бундан ҳам кўпайтираберамиз. Бунда сизлар, ёшлар ва комсомоллар ҳал қилувчи роль ўйнайсизлар.

Республикамизда дон етиштиришни кескин кўпайтириш учун ҳамма шарт-шароит: унумли ер ҳам, суғориш учун керакли оби ҳаёт ҳам, хилма-хил техника ҳам, минерал ўғит ҳам етарлича бор. Энг муҳими эса, бизда ажойиб кишилар, мўл ҳосил миришкорлари бор.

Маккажўхорикорларимиздан — Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли, Андижон районидаги Навоий номли колхоздан Абдулҳамид Машарипов, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозидан Найни Маматқодиров, Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхозидан Тўра Қулсоатов ва бошқа кўпгина кишилар бутун мамлакатга донг таратганлар. Улар йил сайин гектар бошига 80—100 центнер ва бундан ҳам кўп маккажўхори ҳосили олмоқдалар.

Кўпгина хўжаликларнинг маккажўхорикорлари бултур 60-70 центнердан дон йиғиштириб олдилар. Умуман Андижон области гектар бошига 47 центнер, Наманган области 41 центнер маккажўхори дони олди.

Бу йил Андижон областининг маккажўхорикорлари Қозоғистон ССР Толдиқўрғон областининг маккажўхорикорлари билан социалистик мусобақа бошладилар. Улар ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 60 центнер дон ва 600-700 центнер маккажўхори кўкпояси олишга сўз бердилар. Толдиқўрғонлик қардошлар билан бошланган мусобақа ана шу мажбуриятларни шараф билан бажаришда андижонликларга ёрдам бериши турган гап. Бу мусобақа республиканинг барча ғаллакорлари учун дон етиштиришни кўпайтириш йўлидаги мусобақада руҳлантирувчи янги омил бўлади.

Кенгашимизда Краснодар ўлкасининг мўл ҳосил етиштирган донгдор маккажўхорикорлари ўтиришибди. Азиз дўстлар, шу кенгаш ишида қатнашаётганлигингиз учун сизларга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирамиз. Биз сизларнинг тажрибангизни ўрганиб олиб, ўз республикамизда ундан кенг кўламда фойдаланамиз.

Шоликорларимиз орасида ҳам кўпгина мўл ҳосил усталари бор. Масалан, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозидан Николай Пак бригадаси бултур гектар бошига 67 центнер, Қорақалпоғистон АССР «Равшан» совхозидан Мулдаш Бухорбоев бригадаси 64 центнер, Андижон районидаги «Ленинград» колхозидан Саидали Назиров бригадаси 60 центнер, Хоразм областидаги Ал-Хоразмий номли совхоздан Юсуф Юнусов бригадаси 57 центнердан шоли етиштириб олди. Умуман Сурхондарё ва Хоразм областлари шолининг ўртача ҳосилдорлигини гектар бошига 46 центнерга, Андижон области 43 центнерга етказди.

Кўпгина хўжаликлар бошоқли экинлардан йил сайин мўл ҳосил олиб келмоқдалар.

Илғорларимиз ва энг яхши хўжаликларимиз эришган юксак ҳосилдорлик ҳар бир колхоз ва совхоз учун норма бўлиб қолиши керак. Биз донли экинлар ҳосилдорлигини ва ялпи ҳосилини ҳамма жойда кўпайтиришни таъминлашимиз керак. Бунинг учун колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари донли экинларга серҳосил ерларни ажратиб беришлари, бунинг учун керакли ўғит, гербицид ва зарур техникани етарли миқдорда бериб қўйишлари лозим.

Дон хўжалигини материал-техника билан таъминлаш хўжаликларни ишлаб чиқариш молия планларида асосий ўринни олиши, ҳамда партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари бу соҳани доимо контроль қилиб туришлари керак.

Озроқ чиқим қилиб, мўл ва арзон дон етиштиришга эришиш айниқса муҳимдир. Бунинг бирданбир йўли эса комплекс механизациядан иборат. Пахтачиликда бўлган каби дон хўжалигида ҳам биз қўл меҳнатига умид боғлашимиз мумкин эмас. Донли экинларни етиштириш ва ҳосилини йиғиштириб олишнинг ҳамма жараёнларини имкони борича кўпроқ механизациялаш зарур. Комсомоллар, донли ёшларимиз бу ишнинг ташаббускорлари ва жонкуярлари бўлишлари керак.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов сўзининг охирида кенгашнинг самарали иш олиб боришини ва маккажўхорикорларнинг совет халқи бахт-саодати йўлида, улуғ социалистик ватанни янада яшнатиш йўлида катта-катта муваффақияларга эришувларини тилайди.

Маккажўхорикорларнинг кенгаши маҳорат, тажриба алмашиш, пешқадамлар эришган муваффақият билан танишишнинг ўзига хос минбари бўлиб қолди. Хоразм область, Гурлан районидаги «Ленинизм» колхози комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари Рўзимат Ёрлиқапов ана шу фикрни таъкидлайди.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг биз, ёш маккажўхорикорларга қарата айтган самимий сўзлари меҳнатда янги жасоратларга руҳлантиради, — деди Рўзимат. Биз беш йилликнинг учинчи йилида 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан маккажўхори дони олишга аҳд қилганмиз. Гектаридан юз центнердан ҳосил олиш учун Сирдарё область, Баёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг Турдиқул Неъматов бошлиқ бригадаси билан мусобақалашмоқдамиз. Бу бригада областда энг яхши бригада ҳисобланади.

Бағдод районидаги «Пахтакор» колхозининг ёш маккажўхорикори Шокир Аҳмедов маккажўхори донидан мўл-кўл ҳосил етиштириш учун қишлоқ ёшлари ҳаракатининг ташаббускори сифатида Фарғона областида машҳурдир. Бултур Шокир Аҳмедов беш серғайрат йигитдан иборат бригада тузди. Улар қўриқ ерда 40 гектар майдонни ўзлаштириб, гектаридан 80 центнер маккажўхори дони, 560 центнер кўкпоя йиғиштириб олдилар.

Колхоз правлениеси билан партия ташкилоти ёшларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлашди.

— Партия бизга жуда улкан ишни ишониб топширди. Шунинг учун кайфиятимиз яхши, — деди ўз сўзида Шокир. — Биз бу йил гектаридан 90 центнер маккажўхори дони олиш учун курашамиз.

Краснодар ўлкасидан келган меҳмон — Кавказ районидаги «Победа» колхози комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари В. Черненко ўз иш тажрибасини сўзлаб берди. Звенода ўн бир деҳқон бор. Улар бултур 140 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 48 центнер маккажўхори дони етиштирдилар, гектаридан 380 центнер силосбоп кўк лоя ўриб олдилар.

— Ўзбек дўстларимнинг сўзларига чин юрагимдан қувонмоқдаман, — деди ўз сўзида В. Черненко. — Қаҳрамонона меҳнат қилишга қодир йигитларга қойилман! Уларга меҳнатда муваффақиятлар тилайман.

В. Черненко ўз звеноси номидан Андижон областидаги «Савай» совхозининг Лутфуддин Сайфуддинов бошлиқ маккажўхорикорлар бригадаси билан мусобақалашиш ҳақидаги шартномани имзолади. «Комсомолец Узбекистана» ва «Комсомолец Кубани» газеталари мусобақа ҳаками бўлади деб айтишди.

Гектаридан юз центнердан дон олиш — ҳар бир маккажўхорикорнинг эзгу орзуси. Андижонлик машҳур олтин сўта миришкорлари республикада биринчи бўлиб ана шу маррага ҳам эришдилар. Уларнинг ҳар бири ўз мактабини ташкил қилиб, бу ерда ҳозир ёш деҳқонлар мўл ҳосил етиштириш сирларини билиб олмоқдалар.

Андижонлик комсомоллар ўз юртдошларининг шон-шуҳратини оширишга аҳд қилдилар. Минг-минглаб комсомоллар маккажўхори донидан улкан хирмон кўтариш учун курашга отландилар. Залда ҳозир бўлганлар Хўжаобод районидаги Димитров номли колхозда комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари Абдулжон Ғойибназаровнинг ана шу меҳнат коллективи бу йил 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 110 центнер дон йиғиштириш юзасидан қабул қилган мажбуриятини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

— Комсомоллар маккажўхори парваришини ўз қўлларига олганларидан кейин колхозимизда маккажўхорига меҳр-муҳаббат билан қараладиган бўлиб қолди. Комсомоллар Қарши дашти шароитида ҳам мўл ҳосил олиш мумкинлигини исботладилар, — деб сўз бошлади. Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз раиси Қурбон Ҳақбердиев. — Ўтган йили гектаридан 80 центнер дон олинди. Шу туфайли гўшт, сут ва тухум етиштириш кескин равишда кўпайди.

Ёшлар беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини ўлкамизда маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш билан нишонлашга аҳд қилдилар. Улар 270гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнер олтинсимон дон олишни мўлжалламоқдалар. Партиянинг қимматли озиқ-овқат экинини етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги даъватига комсомолларнинг, хўжалигимиз йигит-қизларининг жавоби ана шундай. Ёш деҳқонлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини иш билан мустаҳкамламоқдалар. Улар ерни яхшилаб ишлаб, мўл-кўл ўғит солиб, эндиликда экишни бошлаб юбордилар.

Офтобда пишган серғайрат ва кўкрагида қаҳрамон Олтин юлдузи порлаб турган бу аёлни ҳамма гулдурос қарсаклар билан кутиб олди. Бу — Тошкент областидаги «Политотдел» колхозининг бригада бошлиғи Любовь Ли.

Любовь Лини маккажўхори донидан мўл ҳосил етиштириш миришкори сифатида ҳам, пойтахт ёш маккажўхорикорларининг устози сифатида ҳам билишади. У қисқа, лекин мазмунли гапирди. Любовь Ли маккажўхорини қандай озиқлантириш, қандай парвариш қилиш, ҳосилни йиғиштириб олиш тўғрисидаги маслаҳат ларини ўртага солди.

— Ўзбекистонда мўл ҳосил етиштириш кўпдан кўп звено ва бригадаларнинг иши бўлиб қолди, — деди у. — Бизнинг тажрибамиз бор, куч-қувватимиз, дон етиштиришда янада юксак марраларга эришиш учун ғоят зўр истагимиз бор. Деҳқонлар ўз ваъдаларига вафо қиладилар. Ватан, партия қанча талаб қилса, шунча қишлоқ хўжалик маҳсулоти етказиб берадилар.

Любовь Ли етиштирилган мўл ҳосилни тез, сира нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга қодир янада қудратлироқ ўрим-йиғим техникаси яратиш тўғрисидаги масалани ўртага қўйди. Юқори унумли ва пухта ишлайдиган машиналар зарур.

Гектаридан 60 центнер ва ундан ҳам мўл дон ҳосили олиш соҳасида олдимизга қўйилган вазифани бажариш учун унумдор ерларгина эмас, меҳнатсевар қўллар ҳам керак, Шунингдек қўл меҳнатини тўла-тўкис қисиб чиқарадиган маҳсулот таннархини камайтирадиган техника ҳам зарур. Бу йил колхозларнинг машина-трактор парки қишлоқ хўжалик техникаси билан анча бойитилади. Хўжаликлар маккажўхоризорлар учун мўлжалланган махсус машиналар олишади. Бу муҳим қишлоқ хўжалик экинини парвариш қилишнинг барча босқичлари механизациялаштирилади. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Э. Т. Шайхов ўз сўзида ана шу масалаларга тўхталиб ўтди.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғафуржонов минбарга чиқади.

— Партия қўйган вазифалар, Ўзбекистон ёш деҳқонлари режаларининг маъқулланганлиги, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев мактубида айтилган фикрлар республиканинг комсомолларини, барча йигит-қизларини янги меҳнат жасоратига руҳлантиради. Улар бутун куч-ғайратларини, билимларини, ёшлик шижоатини юксак ишончни шараф билан оқлашга, партиянинг фахрли топшириғини бажаришга қаратмоқдалар.

Республика комсомоллари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида барча майдонларда маккажўхори парваришини ўз қўлларига олишга аҳд қилдилар. Гектаридан 60 центнер маккажўхори дони олиш уларнинг мақсадидир. Бу юксак марра. Олтин сўта етиштираётган миришкорларимиз — Андижон областидан Абдуғани Машарипов билан Найни Маматқодиров, Тошкент областидан Любовь Ли, Сирдарё областидан Турдиқул Неъматов, Хоразм областидан Рўзимат Ёрлиқапов ва бошқа кўпгина миришкорлар ана шу маррага эришиш йўлларини кўрсатиб бермоқдалар.

Ҳар гектаридан юз центнердан маккажўхори дони ҳосили олиш маррасидан ўзиб кетган биринчи кишилар комсомоллардир. Минг-минглаб ёш деҳқонлар уларга тенглашмоқдалар.

Бутун қишлоқ ёшларини улкан ғалла хирмони учун курашга жалб этиш, мусобақани юксак даражага кўтариш — республика комсомол ташкилотларининг вазифасидир.

Бу мусобақага ёш маккажўхорикорларнинг республика кенгаши раҳбарлик қилади. Мусобақани ўтказиш тўғрисида Низом ишлаб чиқилди. Мингдан ортиқроқ ихтисослаштирилган маккажўхорикорлик бригадалари тузилиб, уларга ер, машиналар, ўғит ажратиб берилди. Э. Ғофуржонов кенгаш номига ВЛКСМ Марказий Комитетидан келган табрик телеграммасини ўқиб эшиттиради. Бу табрикномада Ўзбекистон комсомолларининг ташаббуси қўллаб-қувватланган ва республиканинг ёш ғаллакорлари ўз ваъдаларига шараф билан вафо қиладилар, деб астойдил ишонч билдирилган.

Кенгашда «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси У. И. Исомхонов, ўсимликларни ҳимоя қилиш Ўрта Осиё илмий тадқиқот институтининг директори С. Н. Алимуҳаммедов, Ўзбекистон ССР тайёрлаш министрининг ўринбосари С. К. Камолов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Кенгаш иштирокчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан мактуб йўлладилар.

Кенгаш қатнашчилари республиканинг барча ёш маккажўхорикорларига мурожаат қабул қилдилар.

Комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадаларининг 1972 йил социалистик мусобақа ғолибларига кенгашда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик ва совхозлар министрликлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроқлари топширилди.

(ЎзТАГ).

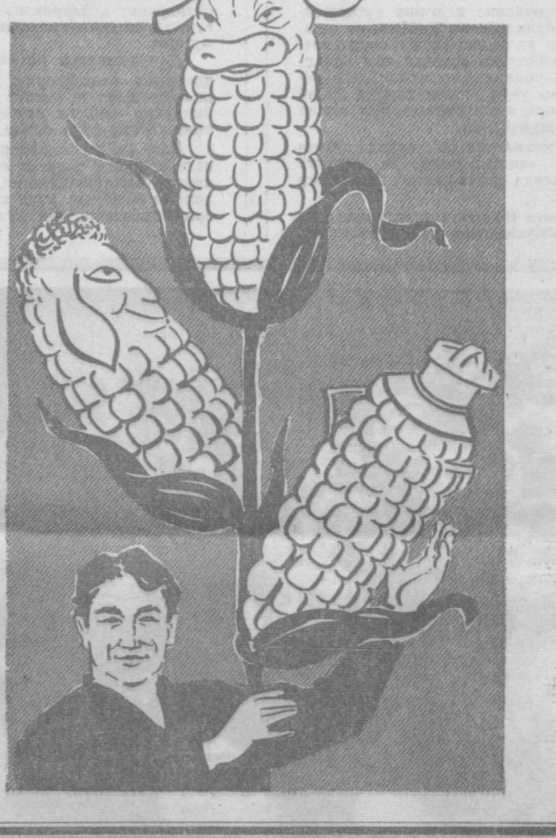

100 ЦЕНТНЕР УЧУН

Тошкент областининг хўжаликларида маккажўхори экишга киришдилар.

Маккажўхорикорлар қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, беш йилликнинг учинчи йилига янги марралар белгилашди. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози маккажўхорикорлари ҳар гектар ердан 80 центнердан дон олишга сўз бердилар. Бу ўтган йилдагига нисбатан 8 центнер кўп. «Красний водопад» экспериментал базасидан Қория Ғуломова ва Собир Раҳимжонов звенолари ҳар гектар ердан 100 центнердан ҳосил етиштиришга қарор бердилар. Механизаторлар далага маккажўхорининг янги серҳосил «Узбекская-100» нави уруғини экмоқдалар.

Бу йил Тошкент областида 22.800 гектар майдонга маккажўхори экилади.

(ЎзТАГ).

Чорвадорнинг жониман
Гўшт ва сутнинг кониман.
Қўй-қўзилар ониман,
Мен-дала маликаси.

Силос деган номим бор,
Ем учун кўп доним бор.
Зўр замин-маконим бор,
Мен-дала маликаси.

Меҳр қўй баҳору ёз
Ардоқла этиб эъзоз
Мақсадга чиққум пешвоз
Мен-дала маликаси

„ЛУНОХОД-2“: БИР СЕАНСДА 3130 МЕТР

ОЛИС КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ, 19 март. (ТАСС). «Луноход-2» автомат аппарати Лемонье кратерининг жанубишарқий қисмида шимолдан жануб сари чўзилган эгатга яқинлашиш мақсадида белгиланган маршрут бўйича ҳаракатини давом эттирмоқда.

17 ва 18 март кунлари бўлиб ўтган сеанслар чоғида ўзи юрадиган лаборатория 5346 метр йўл босди, чунончи, 18 мартнинг ўзидагина Луноход 3130 метр йўл босди.

Тўхташлар чоғида Ой жинсининг кимёвий таркиби ўрганилди. Ой манзарасининг суратлари олинди.

Совет ўзиюрар аппарати тадқиқотлар программасини бажаришни давом эттирмоқда.

ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

Яқинда Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида областдаги пахтакор колхоз ва совхозлар партия ташкилотлари секретарларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди.

Семинар машғулотларида Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари А. Уркинбоевнинг «КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан қишлоқ хўжалик ходимларининг 1973 йилдаги вазифалари», Юқори Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари И. И. Ладушкиннинг «Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш», Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари Н. Насимовнинг «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида идеология ходимларининг вазифалари тўғрисида» докладлари тингланди.

ТИНЧЛИК ҒОЯЛАРИ ХАЛҚЛАРНИ БИРЛАШТИРАДИ

Тинчликсевар кучлар вакилларининг пойтахтда уюштирилган халқаро маслаҳат учрашуви ғоят муваффақиятли ўтди. 19 мартда Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетида ўтказилган матбуот конференциясида ана шу учрашув қатнашчилари шу тўғрида совет ва чет эл мухбирларига ахборот беришди.

Тинчликсевар кучларнинг жаҳон конгрессини ўтказишга ёрдам берувчи Совет Комитети раисининг ўринбосари академик Е. К. Федоров қуйидагиларни айтди: совет жамоатчилиги тинчликсевар кучларнинг конгресси Москвада ўтказилишини ўзи учун шараф деб билади. Шу муносабат билан конгрессни чақиришга ёрдам бериш учун тузилган Совет Комитетига СССР жамоат ташкилотларининг вакиллари кирди. Улар мамлакатимиз меҳнаткашлари кенг доираларининг намояндаларидир.

Е. К. Федоров маслаҳат учрашуви конгрессга тайёргарлик кўриш учун дастлабки ишларни белгилаб бериши керак эди ва бу вазифа муваффақиятли бажарилди, деди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг бош секретари Г. А. Ромеш Чандра Москвадаги учрашув тинчлик йўлидаги ҳаракатда янги саҳифа очиб беради, деб таъкидлади. У айтдики, конгресс тинчлик тарафдорлари томонидан илгари амалга оширилган ҳамма тадбирлардан аввало шу билан фарқ қиладики, бу конгрессни халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигидан манфаатдор бўлган жуда кўп ҳаракат ва ташкилотлар уюштиради. Сиёсий, диний эътиқодлари ва бошқа эътиқодлари ҳамда қарашлари қандай бўлишидан қатъий назар, тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга ўз ҳиссасини қўшишга тайёр турган ҳамма кишилар жаҳон анжуманида қатнаша оладилар. Маслаҳат учрашувида қабул қилинган ҳужжатлар конгрессда актуал проблемалар муҳокама қилинишини кўрсатиб турибди. Конгресснинг мақсади — тинчликсевар кучларнинг бирлашган фронтини вужудга келтиришдир.

Матбуот конференциясида маслаҳат учрашувининг бошқа қатнашчилари конгрессга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида, бу ишда турли ташкилотлар фаол қатнашаётганлиги тўғрисида сўзлаб беришди. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ВА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1973 ЙИЛ 20 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — ғалла экилган майдон (гектар ҳисобида), иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида, учинчи стун — беда экилган майдон (гектар ҳисобида), тўртинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Оҳангарон	2.008	178,7	601	55,0
Янгийўл	3.465	150,5	1.362	78,1
Юқори Чирчиқ	5.180	116,0	1.685	98,9
Бўка	842	110,2	873	66,4
Ўрта Чирчиқ	5.099	108,0	447	35,7
Бекобод	2.460	100,0	1.379	76.4
Пискент	837	93,0	303	21,0
Бўстонлиқ	1.540	81,0	194	12,9
Калинин	—	—	600	96,4
Оққўрғон	—	—	2.440	94,0
Оржоникидзе	—	—	168	42,0
Область бўйича	22.221	117,0	9.955	63,4

ЙИЛЛАР ОША, МАСОФАЛАР ОША

ТОШКЕНТ ВА ЛЕНИНГРАД ТЎҚИМАЧИЛАРИ МУСОБАҚАЛАШМОҚДАЛАР

Ленинграддан тўғри йўл бўйича масофа Тошкентгача 3300 километрдан ортиқроқ. Тўғри, тезучар самолётлар масофа ҳақидаги тушунчаларни ўзгартириб юборди. Аммо, Тошкент билан Ленинград ўртасида ҳаво кўприги ўрнатилмасдан анча илгари икки шаҳар тўқимачилари бир-бирларига меҳнат дўстлиги кўприги қурдилар. Бу дўстлик ленинградликлар учун жуда ҳам оғир бўлган қуршов вақтида туғилди.

Қуршовда қолган шаҳардан Тошкентга асбоб-ускуналар партияси жўнатилди, бир группа мутахассислар йўл олди. Уруш йилларида Ўзбекистон пойтахтида меҳнат қилган тўқувчи аёллардан бири шу ҳақда қуйидагиларни эслайди:

— Вокзалга келдик. Бизни кутиб олишди, машинага ўтказиб, комбинатга олиб кетишди. Эртасига уй-жой ажратишди, иш беришди. Сўнгра эса бутунлай нотаниш кишилар тўхтовсиз кириб, улар кийим-кечак, мебель олиб келишди, ёрдам беришни таклиф қилишди.

Ленинградлик тўқувчилар бошқа воқеаларни ҳам эслашади. Душман бомбалари ва снарядлари уларнинг комбинатлари цехларида жуда кўп жароҳатлар қолдирди. Сўнгра ғалабадан кейин корхонани тиклаш бошланганида Тошкент биринчилар қаторида ёрдамга келди. «Красная нить» номига қардош республикадан 12 та ўраш автомати, бошқа кўпгина машиналар келди.

Сўнгра ўзбекистонлик ҳамкасбларига ёрдам бериш навбати ленинградликларга ҳам келди. Уларнинг иштирокида Тошкент тўқимачилик комбинати йигирув-ип фабрикасининг қатор цехлари реконструкция этилди, тола сифатини яхшилаш имконини берувчи янги прогрессив иш усуллари жорий қилинди, ультратовуш қурилмаси ишга туширилди, бунинг натижасида ипнинг узилиши кескин камайди. Шу вақтгача ленинградликлар томонидан синаб кўрилган кўпгина янгиликлар комбинатда жорий этилди.

Ўзаро ёрдам мусобақалашишга олиб келди. Илгари бу мусобақада умуман фабрика коллективлари иштирок этишди, сўнгра у чуқурлашиб борди, мусобақа турдош ишлаб чиқаришлар, айрим бригадаларни ҳам ўз бағрига олди.

«Биз биргаликда техника тараққиёти чўққиларини забт этамиз». Иккала корхонада шундай деб ҳисоблашади ва шу ишда бир-бирларига ёрдам беришади. Икки коллектив ўртасидаги катта дўстлик белгиларини ҳамма жойда учратиш мумкин. Тошкентлик А. Халилов, ленинградлик П. Рудакова бригадалари ўзаро социалистик мусобақалашиш учун шартнома тузишди. Бундан кўпчилик намуна олди. Уларнинг минглаб ҳамкасблари СССРнинг ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган ҳаракатда иштирок этдилар.

Эришилган ютуқлар икки коллектив мусобақасининг ҳам жанговарлиги, ҳам таъсирчанлигидан далолат берувчи энг яхши далилдир. Мастер ёрдамчиси Шокарим Шофайзиев ўтган йили «Красная нить» комбинати тўқимачилари ҳузурида меҳмон бўлиб, бу ерда жуда кўп янгиликларни ўрганди. Яқинда у ўзининг мусобақадош дўсти, бригадир Павел Федотовга ўз бригадаси юксак зичлик асосида ишлашга ўтганини хабар қилди. Агар илгари ҳар бир йигирувчи 800 урчиқни бошқарган бўлса, эндиликда у 1052 тага етди. Бу ленинградликлар эришган даражага анча яқиндир. Тайёрланаётган маҳсулот сифатида ҳам сезиларли силжишлар бўлди. Бригада ишлаб чиқараётган барча тола олий ва биринчи сортга қабул қилинмоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, тошкентликлар қилинган ишларга якун ясар эканлар, ўз ютуқларини ленинградликларнинг ана шундай кўрсаткичлари билан солиштиришди. Жанубликларнинг ютуқлари чакки бўлмаса ҳам улар «Красная нить»да нималар яхши эканлиги ҳақида, ленинградликлар тажрибасидан қандай янгиликларни олиш ва ўзларида жорий қилиш ҳақида сўз юритдилар.

Масалан, иккала коллектив биргаликдаги меҳнати натижаларини келгусини назарда тутиб таҳлил қилишяпти. Эртанги кунга бундай интилиш мусобақадош дўстлар янги меҳнат муваффақиятлари гаровидир.

Дўстлик сабоқлари, мусобақа сабоқлари жуда кўп. Анча ибратли бўлган биттасини мисолга келтирамиз. Ўтган йилнинг 30 декабрида «Красная нить» комбинатининг коллективи тежаб қолинган хом ашё ҳисобидан ишлади. Ленинградликларнинг бундай ютуққа олиб келган йўл Тошкентда, аниқроқ қилиб айтганда, ўзбекистонлик дўстлари ўзларининг ленинградлик ҳамкасбларини олиб борган пахта плантацияларида бошланди. Меҳмонлар пахтани етиштириш қанчалик машаққатли иш эканлигини ўз кўзлари билан кўришди. Улар корхонага қайтиб келгач, қимматли хом ашёни тежаб-тергаб сарфлашнинг энг яхши пропагандистлари ва агитаторлари бўлиб қолишди. Комбинатда тежамкорлик учун кураш умумколлектив кураш бўлиб қолди. Йил давомида ҳаммаси бўлиб 42 тонна хом ашё тежалди.

Икки корхонанинг дўстлиги ва мусобақаси, айниқса сўнгги вақтда соф ишлаб чиқариш проблемалари доирасидан чиқиб кетди. Ленинградликлар социал планлаштириш бўйича дурустгина тажриба тўплашди. Комбинатда саккиз йиллик маълумоти бўлмаган ёш ишчилар сони беш йилликда олти баравар камайди. Ҳар икки ишчининг бири икки-уч касбни ўрганди. Яна бир муҳим вазифа ҳам ҳал қилинди — корхона дарвозасидан бор-йўғи беш минутлик йўлда болалар комбинати ишга туширилди. Бошқа заводлар ва фабрикалар билан биргаликда уй-жой қурилиши интенсив олиб борилаяпти. Ҳаммага маълумки, ленинградликлар иқтисодий ва социал ривожланиш комплекс планларини тузишнинг ташаббускорлари бўлиб чиқишди. Шундай план ишлаб чиқилиши билан тўқимачилар ўзларининг ўзбек дўстларига ана шундай планни тузишда ёрдам беришга ошиқдилар.

Иккала коллектив беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида зарбдорчасига меҳнат қилишга, зиммаларига олган юксак мажбуриятларини шараф билан бажаришга шайланишган. Йилнинг бошланиши ленинградлик тўқимачилар учун жуда оғир бўлди. Грипп эпидемияси натижасида кўпгина кишилар ишга чиқиша олмади. Шунга қарамай «Красная нить» январь ва февраль ойларида маҳсулот реализацияси бўйича ҳам, ассортименти бўйича ҳам топшириқнинг уддасидан чиқди. Ана шундай мушкул вақтда қўшимча касбларни ўрганган ишчиларнинг роли планни бажариш учун курашда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Коллектив шу кунларда ҳам зўр иштиёқ билан меҳнат қилмоқда.

Тошкентликлар қандай ишлашяпти? Тошкент тўқимачилик комбинатининг 3-йигирув фабрикаси январь ва февралда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планларини ортиғи билан адо этди. У март ойида ҳам суръатни пасайтирмаяпти. Тола ва ип ишлаб чиқариш бўйича топшириқ ҳар куни зиёдаси билан бажарилмоқда. Йил бошидан бери пландагидан ташқари ўн тоннадан кўпроқ тола ишлаб чиқарилди. Корхонада асбоб-ускуналар алмаштириляпти, ҳозиргача 18 та янги силлиқлаштараш машиналари ўрнатилди. Бу маҳсулот сифатини яхшилаш имконини беради. Яқинда комбинатга ленинградлик тўқувчилар келиши керак. Коллектив қадрдон дўстларини қабул қилишга тайёрланмоқда.

Тошкентликлар ва ленинградликлар мингларча километр масофадан туриб, бир-бирларининг меҳнатдаги ғайрат-шижоатларини ҳис қилмоқдалар ва биргаликда янги юксак марралар томон бормоқдалар.

Н. ГЛАДКОВ,
Ю. ЗАХАРОВ,

(«Правда» мухбирлари). Тошкент — Ленинград. («Правда», 1973 йил 20 март).

ШАҲАР... ТОПИЛИБ ҚОЛДИ

ТОЖИКИСТОН археологлари Ўрта асрдан қолган Андигон шаҳрини топишди. Бу шаҳарнинг ер остига кўмилиб кетган иморатлари Оржоникидзеобод районидаги Партия XXII съезди номли колхоз территориясида жойлашган.

Осмонийлар даврига оид ёзма манбаларда бу шаҳарнинг номи тилга олинган бўлса ҳам, лекин қаердалиги аниқ кўрсатилмаган эди. Тасодифий бир ҳодиса рўй бермаганда Андигон шаҳри бедарак йўқ бўлиб кетган шаҳарлар қаторида қолаверар эди. Пахта даласи ҳайдалаётган вақтда бирданига чуқур ўра пайдо бўлиб қолди. Археологлар шу ерни кавлашганда ер қатлами остидан бир неча гўр топиб олишди. Гўр устига тўрт бурчакли юлдуз шаклида кичикроқ гумбазча қурилганлиги маълум бўлди. Гўрларга бундай гумбазчалар ислом динидан олдинги даврда қўйилар эди.

Икки хил услубнинг бир-бирига бундай пайванд қилинганлиги ислом ақидаларини маҳаллий аҳоли бирданига қабул қилмаганлигидан далолат беради, деган хулосага келишди олимлар. Андигон эса бу ерларни араблар истило қилмасдан анча олдин пайдо бўлган.

Г. ДЕЙНИЧЕНКО,
ТАСС мухбири.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

«ТРЕПЧА» КОМБИНАТИНИНГ МАҲСУЛОТИ

БЕЛГРАД, 19 март. Югославиянинг Косовска-Митровица шаҳридаги «Трепча» комбинатининг маҳсулоти Европа, Осиё, Африка ва Американинг кўпгина мамлакатларида машҳур. Унинг маҳсулоти Совет Иттифоқига ҳам экспорт қилинмоқда. «Трепча» мамлакатда қўрғошин, рух, кумуш, олтин, висмут ва шулар билан бирга ҳосил қилинадиган кўпгина металларни ишлаб чиқарувчи энг катта комбинат ҳисобланади.

Яқинда корхона коллективи 1973 йилга мўлжалланган планни тасдиқлади. Планда ишлаб чиқаришни бултургига нисбатан 23 процент кўпайтириш мўлжалланади. Комбинат икки миллион тоннадан зиёдроқ қўрғошин-рух рудаси беради, 83 минг тонна қўрғошин ва 29 минг тонна электролит рух ишлаб чиқаради. Комбинатнинг химия заводлари 250 минг тонна суперфосфат ва 90 минг тонна коплекс ўғитлар тайёрлаб беради.

ЯНГИ ЭЛЕКТРОН-ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ

БУХАРЕСТ, 19 март. Галацдаги металлургия комбинатида замонавий электрон-ҳисоблаш маркази ишга туширилди. Бу комбинатнинг кўпгина жуда муҳим объектлари Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган. Янги марказ Руминиядаги мана шу энг катта корхонанинг информация-ҳисоблаш системасини такомиллаштиришга, ҳозир комбинатда ишлаб турган ҳисоблаш техникасидан фойдаланишнинг самарадорлигини оширишга имкон беради.

Ҳозир комбинатда тўққизта асосий электрон-хисоблаш машиналари ва тўртта кичик технология аппаратлари ишлаб турибди. 1973-1975 йилларда Руминиянинг ўзи ишлаб чиқарган яна иккита «Феликс Ц-256» ҳисоблаш машиналари ишга туширилади.

Руминияда миллий информация системасини такомиллаштиришнинг ва Румыния халқ хўжалигини энг янги ҳисоблаш техникаси билан таъминлашнинг кенг программаси амалга оширилмоқда. Ҳозир республиканинг бир қанча муҳим корхоналарида электрон-ҳисоблаш аппаратлари ва марказлари ишлаб турибди. Ҳозирги беш йилликнинг (1971—1975 йиллар) охиригача Руминияда электрон-ҳисоблаш аппаратлари ва марказларига эга бўлган саноат корхоналари 400 тага етказилади.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИГА ЁРДАМ

СТОКГОЛЬМ. 19 март. (ТАСС). Мамлакатнинг урушда вайрон бўлган хўжалигини тиклашда Вьетнам халқига ёрдам кўрсатмоқ учун «Вьетнамни қувватловчи швед комитетининг» ташаббусига биноан Швеция аҳолиси орасида 400 минг крона пул тўпланди. Комитетнинг шанба куни бу ерда ўтказилган мажлисида мана шу пуллар Вьетнам Демократик Республикасининг ва Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат-революцион ҳукуматининг вакилларига топширилди.

ЕР ДЕҲҚОНЛАРГА

ДЕҲЛИ, 19 март. (ТАСС). Ҳиндистон планлаштириш миллий комиссияси мавжуд ортиқча ерларни қайта тақсимлаш йўли билан ерсиз деҳқонларга кенг кўламда ёрдам кўрсатиш программасини ишлаб чиқди. «Таймс оф индиа» газетасининг ёзишича, мазкур программани бажариш соҳасида уч ярим миллион акрдан кўпроқ ер тақсимлаб берилади. Программада шунингдек ерларнинг мелиорациялаш тадбирлари ҳам кўзда тутилади.

Ерларни тақсимлаш программаси Ҳиндистон миллий экономикасини ривожлантириш бешинчи беш йиллик плани (1974—1979 йиллар)да кўзда тутилган тадбирларнинг бир қисмидир.

ДАВЛАТ НАЗОРАТ ҚИЛАДИ

ТЕҲРОН, 19 март. (ТАСС). Эрон бош министри Амир Аббос Хувайдо бу ерда айтдики, шу йил 21 мартдан бошлаб Эрон мамлакатдаги барча нефть операцияларини тамомила назорат қилиб туради.

Бош министр сенатда нутқ сўзлаб таъкидладики, Эрон билан халқаро нефть консорциум ўртасида тузилган янги битимга мувофиқ, консорциумнинг Эрон территориясидаги нефть установкаларига эгалик қилиш, бошқариш ва уларни ишлатиш барча ҳақ-ҳуқуқлари Эронга берилади. АҚШ, Англия, Франция ва Голландиянинг катта-катта нефть компаниялари ана шу консорциумнинг аъзоларидир.

КОНТРАБАНДИСТЛАР ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ

ҚОҲИРА. 19 март. (ТАСС). Миср Араб Республикасининг хавфсизлик органлари Мисрда миллий экономикага зарар етказиб турган йирик халқаро контробандистлар тўдасини фош қилди.

Тўданинг бошлиғи италья Антонио Витторио 1967 йил июнь ойидан бери Мисрда истиқомат қилиб, қиммати ўзгариб турадиган валютани чет элларга яширинча чиқариб турган ва машиналар ҳамда бошқа асбоб-ускуналарни четга чиқариш учун ғайри қонуний равишда лицензиялар сотиб олган.

А. Витторио маҳаллий кишилар ва ажнабийлар орасидан жуда кўп агентлар ёллаб, заргарлар билан, чет эл фармацевтика компанияларининг раҳбарлари, савдогарлар билан алоқа боғлаган ва баъзи чет эл элчихоналаридан ўзгарувчан валютани яширинча четга чиқариш учун фойдаланган.

Контрабандистлар етти миллион Миср фонди миқдорида ғайри қонуний операцияларни амалга оширганлар.

Мисрнинг тергов органлари қамоққа олинган кишиларнинг ҳужжатларини, пулларини ва счётларини мусодара қилдилар. Айбдорлар 23 кишидан иборат.

Миср матбуотининг ёзишича бу тўдага АҚШ, ГФР, Италия, Греция граждандари бўлган бир қанча чет эл нефть компанияларининг хизматчилари кирган.

ҚЎШИНЛАР ТЎПЛАНМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 19 март. (ТАСС). АП агентлиги Байрутдан хабар беради: Исроил Ливаннинг чегараси бўйлаб қўшинлар ва танклар тўплаб қўйди.

ЙЎЛЛАРДАГИ ФАЛОКАТЛАР

ВЕНА, 19 март. (ТАСС). Фақат бир ҳафта ичида, яъни 4 мартдан 10 мартгача Австрия йўлларида 1.658 та бахтсиз ҳодисалар рўй берганлиги қайд қилинган. Шу йўл ҳодисалари чоғида 33 киши ҳалок бўлган ва 1.015 киши жароҳатланган.

АҚШДА ҚОР ВА ЁМҒИРЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 19 март. (ТАСС). Қўшма Штатларнинг бир қанча районларида қаттиқ жала қуйди ва кўп қор ёғди. Алабама, Миссисипи, Теннесси сингари жанубий штатларда кейинги 50 йил ичида бунчалик кўп ёмғир ва қор ёғмаган эди. Натижада дарё сувлари тошиб одамлар қурбон бўлди, уй-жой ва маъмурий биноларнинг анчаси қулади. Минглаб оилалар бошпанасиз қолди. Маҳаллий маъмурлар бир қанча районларни «офатга учраган районлар» деб эълон қилдилар.

Мамлакатнинг шимолий ва шарқи-шимолий районларида жуда кўп қор ёққанлиги сабабли автомобиль йўллари ва темир йўлларда юриш қийинлашди.

БОМБАРДИМОН ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 19 март. (ТАСС). АП агентлиги Тинч океан зонасидаги АҚШ ҳарбий қўмондонлигининг маълумотларига асосланиб берган хабарида айтилишича, 18 мартдан Америка авиацияси Комбоджанинг ватанпарвар кучлари озод қилган районларни бомбардимон қилишни давом эттирган.

БОШПАНАСИЗ ҚОЛДИЛАР

ДАКАР, 19 март. (ТАСС). Батерстдан олинган хабарларга қараганда, Гамбиянинг шарқий вилоятида бир қанча қишлоқларда рўй берган ёнғин натижасида 5 минг нафардан кўпроқ киши бошпанасиз қолган. Одатдагича, шу районларнинг деҳқонлари ёмғирлар мавсуми бошланиши олдидан далалардаги ўтларни куйдириб, экин экиш учун ерларни тайёрлаётган эдилар. Бироқ бу сафар қаттиқ шамол туриб ўт алангасини яқин атрофдаги иморатларга ёйиб юборди. Ёнғин катта моддий зарар етказди. Кўпгина чорва моллари ҳалок бўлди.

ЭРОННИНГ Исфаҳон шаҳрида Совет Иттифоқининг техника ёрдами билан қурилаётган металлургия комбинати поёнига етиб қолди. Яқинда корхонада дастлабки тонна пўлат ишлаб чиқарилди.

Суратда: Исфаҳон комбинатининг домна цехи.

ТАСС фотохроникаси.

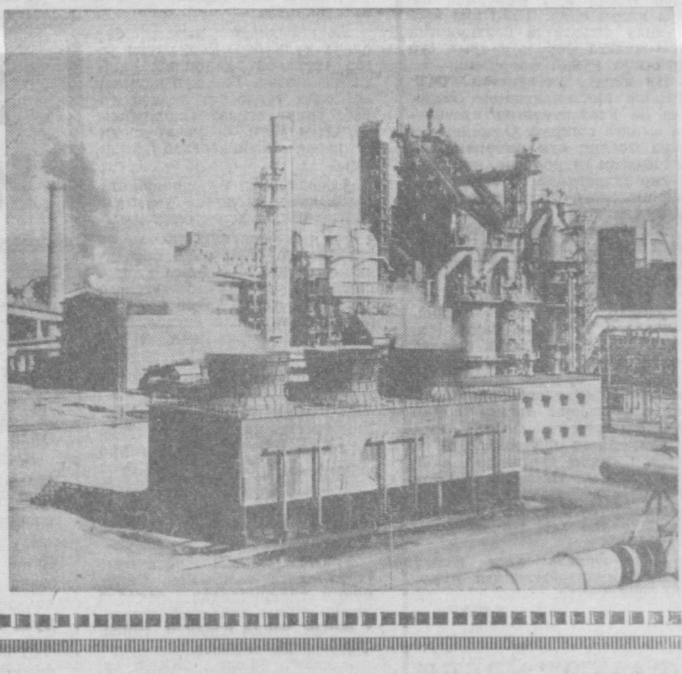

МАХСУС КОМАНДИРОВКА

Соғлиқни сақлаш министрлиги ташқи алоқалар бошқармасидан бемаҳалда Тошкент врачлар малакасини ошириш институти юқумли касалликлар кафедрасининг мудири Ш. Х. Хўжаевга телефон қилишди: «Шобат Хўжаевич. зудлик билан командировкага жўнаш керак».

Эртаси куни Ш. Х. Хўжаев Москвага етиб келди, бир кундан сўнг эса Яман Араб Республикасига учиб борди. Вақт зиқ, қилинадиган ишлар кўлами катта эди: Яман Араб Республикасида вабо тарқалган!.. Хўжаев ва унинг тўрт нафар ҳамкасабаси вабога қарши госпиталь томон йўл оладилар.

Сўнгра уч ярим ой иш. Айтишга осон, бу уч ярим ой мобайнида вақт, кеча-кундуз, ҳафталар тўғрисидаги тасаввур чегараси ҳам йўқолган эди. Иш, иш, иш... Шундай пайтлар ҳам бўлган эдики, Шобат Хўжаевич ошхонада ўтириб дафъатан соатига қараб қўяр, ҳозир нонушта қилаётирми ёки кечки таом емоқдами, шуни аниқламоқчи бўларди. Уйқу учун саноқли соатларгина ажратилган эди.

Эндиликда ҳаммаси ортда қолиб кетди. Дам олиш мумкин. Биз пойтахтнинг «Москва» меҳмонхонаси номерида суҳбатлашиб ўтирибмиз. Шобат Хўжаевич у ерни иш кабинетига айлантириб юборибди; стол устида тиббий китоблар тўплами, қўлланмалар, журналлар кўзга чалинади.

— Суҳбат қондасидан бироз четга чиқамиз, — таклиф қилди Ш. Х. Хўжаев, — биринчи саволни ўзим бериб, ўзим жавоб қайтараман. Нима дейсиз?

— **Марҳамат, ёзиб бораман.**

— Аниқроғи бу савол эмас. Шунчаки, ЯАРда мен билан ишлашган ҳамкасбларимни таништириб ўтмоқчиман. Виктор Малеев, Андрей Строганов, Владимир Минервин, Олег Сиренко... Бизнинг группамизни министрликда ташкил қилишди. Тўртталови билан илгари шахсан таниш эмас эдим. Лекин медицина фанлари кандидати Строганов фаолиятидан, Малеевнинг илмий мақолаларидан унча-мунча бохабар эдим. Малеев яқинда диссертация ёқлайди, ажойиб, талантли олим. Характерларимизни эса ўша жойнинг ўзида. ЯАРда синашга тўғри келди.

— **Энди, Шобат Хўжаевич, ишни қандай бошлаганингизни эсласангиз. Демак, чемоданларни олиб йўлга чиқдинглар, самолетдан тушиб, кейин...**

— Бизларнинг «чемоданларимиз»ни кўтариш мумкин эмас эди. Юкимиз бир тоннадан ҳам зиёд келарди. Ўзимиз билан дорилар тайёрлайдиган аппаратлар, стерилизаторлар, вабога қарши суюқликни қайта қуйишга мўлжалланган махсус системалар, тиббий дори-дармонлар олган эдик. Албатта, врачларнинг доимий ҳамроҳи бўлган оддий чемоданлар ҳам ўзимиз билан бирга эди.

Мазкур воқеаларнинг бошланиши 1971 йил баҳорига, Яман Араб Республикасида вабо тарқалган пайтга тўғри келади. Аввало эпидемия Қизил денгиз соҳилларида жойлашган аҳоли орасида, кейинчалик эса тоғли районларга ҳам тарқаган. Республика медицинаси эндигина биринчи қадамлар қўяяпти, вабо билан кураш эса катта тажриба ва билим тақозо этади. ЯАР ҳукумати қатор ҳорижий мамлакатлар, жумладан, СССРга ҳам медицина дори-дармонлари билан ёрдам бериш хусусида мурожаат қилади. Антибиотиклар, вакциналар дарҳол жўнатилади. Лекин фақат дори-дармонлар билан ҳамма ишни қойил қилиш мумкин эмас эди. Шундан сўнг мутахассислар группасини юбориш тўғрисида қарор қилинади.

У ерга боргач, вазият ўйлаганимиздан ҳам мушкулроқ эканлигига амин бўлдик. Аҳоли орасида ўлим кўп эди. Энг аввало касаларни госпиталга келтирадиган махсус ҳаракатдаги бригадалар ташкил қилдик. Бригада состави икки фельдшер ва бир санитар-дезинфектордан иборат эди. Ёрдамчиларимиз бўлмиш бу бригадалар хастани келтириш ва хонани дезинфекция қилиш билангина чекланмасдан атрофдагиларга вакцина қилишар, уларга бепул антибиотиклар тарқатишар эди. Бизлар эса муолажа билан шуғулланиб, вабо тарқалиш сабабларини ўрганардик, маҳаллий врачлар, ўрта медицина ходимлари билан мулоқатда бўлишга уринардик. Сўнгра вабо билан зарарланган районларни «тараб» чиқишга, касалликни мутлақо йўқотишга ҳаракат қилардик.

Уч ойдан сўнг ишимизга якун ясадик. ЯАРда вабо манбалари тугатилди. Қолган унча-мунча ишларни бизлар ўргатган маҳаллий врачларнинг ўзиёқ ниҳоясига етказиб қўйишлари мумкин эди. Вабодан ўлиш ҳоллари кескин камайди. Қатор районларда эса ажалнинг томири мутлақо қирқилди.

— **Қайси хаста, айниқса, ёдингизда қолган?**

— Госпиталга етмиш ёшлардаги қарияни олиб келишди. Томири билинар-билинмас урар, нафас олиши ҳаддан ташқари секин эди... Қариндош-уруғлари қариядан умидларини узишган экан. Барибир куни битган, госпиталга олиб бориб нима қиламиз, оллонинг иродаси, дейишган эканлар. Олти соат чол ҳаёти учун жанг кетди. У кўзини очиб, ичиш учун сув сўраганда унинг ўғли таажжубда: «демак, тангри кароматидан ҳам кучлироқ каромат бор эканку, ҳаётимиз оллогагина боғлиқ эмас экан-да» деб юборди.

— **Шобат Хўжаевич, ЯАР аҳолиси сизларнинг миссиянгизга қандай қарашар эди?**

— Бизнинг ишимиз тўғрисида маҳаллий газеталар кўп ёзишди. Деярлик газеталарнинг ҳар бир сонида: «Дўстлар кулфатда билинади», «Совет кишилари—араблар мададкори», деган сарлавҳаларга кўзимиз тушиб турарди.

— **Таржимон масаласи қандай эди?**

— Уларга зарурат сезмадик. ЯАРнинг жуда кўп врачлари совет медицина институтларининг талабалари экан. Ҳозир Большой театрда нима кетяпти. Ленинград Катта драм театрида нима қўйиляпти, деган саволлар ҳам беришар эди.

— **Сизни қайси бир нарса қаттиқ ҳайратлантирди?**

— Деҳқонларнинг ғайрат шижоати, уларнинг меҳнатсеварлиги. Яланғоч тоғларни тасаввур қилинг. Улар нима ҳам берарди дейсиз. Деҳқонлар эса уларнинг ёнларини кесиб, зинапоялар шаклида тупроқлар ётқизиб, турли-туман ҳосил етиштирмоқдалар. Абдулло Ал-Хомисийнинг мутахассис сифатидаги жонбозлигини айтиб берай. У совет институтини тамомлагач ватанига қайтиб борган. Ишни нимадан бошлаган денг? Ташкилотлардан, якка шахслардан амаллаб, озми-кўпми пул йиғабошлаган. Зарур пул тўплангач, иккита автомобиль сотиб олган, шундай қилиб, республикада дастлабки тез ёрдам станциясини ташкил қилибди. Дарвоқе Абдулло Ал-Хомисийнинг рафиқаси — Светлана, Рус қизи. Ажойиб фарзандларини айтмайсизми.

Шуни айтиш керакки, бизнинг яманлик ҳамкасабаларимиз Абдул Қодир Тоифий, Аҳмад Ал-Кибсий, Мухаммад Даросий, Абдулла Ал-Хомисийлар кечаю кундуз дам олиш нималигини билмай меҳнат қилишарди... Фамилиялар рўйҳатини давом эттириб яна ўнларча кишини санаш мумкин. Меҳнатсеварлик фазилати билангина эмас, улар совет олий ўқув юртларида олган чуқур билимлари билан ҳам ажралиб турадилар.

— **Шобат Хўжаевич, группа раҳбари сифатида ўзингиз қандай алоҳида вазифа адо этар эдингиз?**

— Энг асосий вазифам бошқаларга нисбатан кўпроқ ишлаш эди.

— **Ундан қандай фойдаланардингиз?**

— Бутун мамлакат ва унинг алохида районларида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирларнинг комплекс планини ишлаб чиқдим. «Вабо билан курашинг»деган оммабоп китобча ҳам ёзишга улгурдим.

— **Айтингчи, врач ҳам вабо билан касалланиб қолиши мумкинми?**

— Назарий жиҳатдан мумкин. Лекин амалда ҳеч қачон учратмаганман. Биринчи тиббий ёрдамни бизлар ўзимизга кўрсатдик. Бусиз мумкин эмас эди.

— **Қайси кун алоҳида ёдингизда қолган?**

— Ҳа, шундай кун эсимда. Бизларнинг кетаётганлигимизни эшитиб қолган собиқ хасталаримиздан бири олти юз километр жойдан хайрлашгани келибди. У ўзининг бу иши билан арабларнинг қийин пайтда ёрдамга келган совет кишиларига бўлган чексиз ва чуқур миннатдорчилигини яна бир карра исбот қилди.

— **Шобат Хўжаевич, даҳшатли вабо устидан ғалаба қозонишда энг асосий нарса нима?**

— Эпидемияни врач эмас, мактаб махв этади. Ҳозирги ҳолатда эса совет медицина мактабини назарда тутаётирман. Биз тўрт киши ана шу мактаб намояндалари эдик.

— **Врач чемодани ҳақида бир-икки оғиз сўз айтсангиз. Биз участка врачининг зарур нарсаларини унга солиб касал олдига шошиб жўнашига ўрганиб қолганмиз. Аҳир сиз участка врачи эмассиз, медицина фанлари доктори, профессор, кафедра мудирисиз. Оддий врачлар чемодани сизга ҳам...**

— Сиз жаҳонга машҳур академикнинг, фан юлдузининг медицина институти талабасига мурожаат қилганини эшитганмисиз? Ҳамкасб. Ҳам-ка-сб! Қандай жаранглаяпти. Ҳам дўстона, ҳам ҳурматни билдиради. Иккови ҳам врач-ку.

— **Агар эртага...**

— Шубҳасиз. Мен ёки менинг ҳамкасбларим.

В. НАЗАРОВ.
«Неделя»дан

Суратда: Ш. Х. Хўжаев.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ХАЛҚАРО „ДЎСТЛИК“ ТУРНИРИ

«Дўстлик» мукофоти учун Тошкентда ўтаётган оғир атлетика халқаро мусобақаларида 19 мартгача 7 та жаҳон рекорди қайд қилинди.

Кеча турнир ниҳоясига етди.

ЕТТИ ЖАҲОН РЕКОРДИ

Тошкентдаги «Юбилей» спорт саройида бўлиб ўтаётган оғир атлетика бўйича халқаро мусобақаларда ўтган куни ярим оғир ҳамда биринчи оғир вазнлилар саҳнага чиқишди.

Даст кўтариш машқида совет штангачиси Давид Ригерт янги жаҳон рекордини ўрнатди — 165 килограмм. Залии гулдурос қарсаклар садоси тутиб кетди. Ғолибни биринчи бўлиб унинг тренери Р. Плюкфельдер табриклади. Иккинчи ўрин финляндиялик Каарло Кангаснiемига кулиб боқди. Бронза медалига эса Германия Демократик Республикасининг штангачиси Бернхард Радтке сазовор бўлди.

Иккинчи машқда ҳам Давид Ригерт улкан муваффақиятни қўлга киритди. У шу пайтгача жаҳон рекорди ҳисобланган 211 килограммни 1,5 килограммга оширди. Шундай қилиб яна янги жаҳон рекорди дунёга келди: 212,5 килограмм. Давид Ригерт шу куни учинчи жаҳон рекордини ҳам ўрнатди. У икки курашда 377,5 килограмм натижага эришди.

— Давиднинг бундай фантастик кучи мени ҳайратга солади, — дейди кумуш медалига сазовор бўлган фин штангачиси К. Кангаснiеми... Икки курашда бронза медали ГДР спортчиси Б. Радткега (340 килограмм) тақдим этилди.

Биринчи оғир вазнлилар беллашувида машҳур совет спортчиси Павел Первушин ўзининг навбатдаги ғалабаси билан оғир атлетика мухлисларини мамнун этди. У биринчи машқда 176, иккинчисида эса 217,5 килограмм вазнни кўтарди. Шундай қилиб икки курашда 392,5 килограмм натижага эришган П. Первушин иккита жаҳон рекордини ўрнатди ва иккита олтин медалга сазовор бўлди.

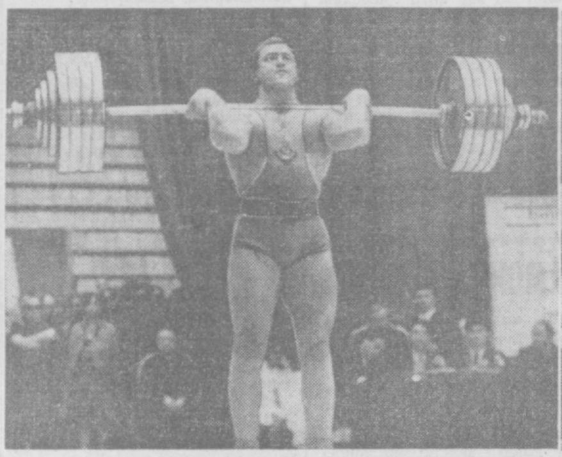

СУРАТЛАРДА: Ярим оғир вазнли совет штангачиси Г. Иванченко спорт саҳнасида силтаб кўтариш машқини бажармоқда. (Чапда). Оғир атлетика бўйича халқаро федерация президенти Готфрид Шёдль (Австрия) ливанлик машҳур штангачи Муҳаммад Трабулсига ғолиблик мукофотини топширяпти.

С. Қиличов ва Г. Пун фотолари. (ЎзТАГ).

ҚАЮМОВ ТОШКЕНТ ЧЕМПИОНИ

Тошкентнинг йигирма кучли шахматчиси шаҳар чемпиони номини олиш учун бир ойдан ортиқ курашди. Ёш мастерликка номзод Д. Қаюмов 19 имкониятдан 16 очко тўплаб, ғолиб чиқди. Қаюмов Тошкент чемпионатлари тарихида энг юқори натижалардан бирига эришган шахматчидир. У чиройли ва дадил ўйинлари билан томошабинлар ҳурматини қозонди. Иккинчи ўринни республиканинг собиқ чемпиони С. Пинчук (14 очко), учинчи—тўртинчи ўринни спорт мастери А. Мкртичан ва ўн беш ёшлик мастерликка номзод Л. Басс (13,5 тадан очко) олдилар. В. Логинов бешинчи бўлди. Бу беш шахматчи Ўзбекистон биринчилигининг финалида қатнашади.

КИЕВДАГИ ҒАЛАБАЛАР

Украина пойтахтида қўл тўпидан Совет Иттифоқи биринчилигининг иккинчи давра мусобақалари бошланди. Тошкентнинг физкультура институти спорт клуби гандболчилари уч ўйин ўтказиб, иккитасида ғалабага эришдилар. Улар Краснодарнинг «Университет» командасини 26:23 ҳисобида, майдон эгалари — Армия спорт клуби вакилларини 24:19 ҳисобида мағлуб этдилар. Пешқадам — Москва авиация институти командаси билан бўлган учрашув эса 24:32 ҳисобида пойтахтликлар фойдасига ҳал бўлди.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЧОРВОҚ ДЕНГИЗИДА ФОРЕЛЬ БАЛИҒИ

Ўзбекистоннинг энг ёш сув омборларидан Чорвоқ сув омбори республикада биринчи бўлиб Иссиқ кўл форелини қабул қилиб олди. 1973 йил кўкламида самолётда келтирилган 150 мингта форель тухуми сув омборига қўйиб юборилди.

Бу ишни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология институти амалга оширди. Олимлар баланд тоғлик сув омборида ҳосил бўлган гидрологик, иқлимий бошқа шароитлар Иссиқ кўл шароитларига ўхшашлигини аниқладилар.

Республика балиқ запасларини қўриқлаш ва тўлдириб туриш бошқармасининг мутахассислари мана шу форелни кўчириб келтириш операциясини бажардилар. Бу ердаги форель запаслари яна икки марта тўлдирилади. 1974 йилдан бошлаб эса балиқ тутишга киришилаберса ҳам бўлади. Балиқ хўжалик бошқармасидагилар Чорвоқ сув омбори йилига 700—800 центнергача форель бера олади, деган фикрдалар. Сув омбори саҳни кенгайгач балиқ ҳам кўпаяди. Иссиққўл форели Чорвоқ сув омборида ўнинчи хил балиқ бўлади. Бу ерда бошқа балиқлар ҳам кўплаб тутилади.

Ҳозир форель янги жойга қандай кўникаётганлиги кузатиб борилмоқда.

(ЎзТАГ).

„ФАУСТ“ ЎЗБЕК ТИЛИДА

Гётенинг «Фауст» асари ўзбек тилида чоп қилинди. Ғафур Ғулом номли давлат бадиий адабиёт нашриёти улуғ немис шоири трагедиясининг биринчи қисмини босиб чиқарди. Уни Эркин Воҳидов таржима қилди.

У «Фауст» таржимаси устида олти йил меҳнат қилди. Лекин Эркин Воҳидов Тошкент университетида ўқиб юрган чоғидаёқ немис шоири асарини она тилига таржима қилишга уриниб кўрган эди.

— Ўша вақтда Гёте билан шарқнинг файласуф шоирлари Умар Хайём, Ҳофиз, Саъдий ижодидаги ҳамоҳанглик мени ҳайратга солган эди, — деди Эркин Воҳидов.

Эркин Воҳидов ўз шеърлари устида қалам тебратган йиллар ҳам уни улуғ немис шоири билан учрашишга тайёрлаб қўйганлигини айтиши мумкин. Ҳозиргача у ёзган шеърлар ва достонлар ўн иккита китоб тарзида нашр этилди. Бундан аввал Эркин Воҳидов Сергей Есениннинг танланган асарларини ўзбек тилига таржима қилиб, нашр эттирган эди.

— Гёте ижодига ўспиринлик чоғимдаёқ мафтун бўлиб қолганман. Бу туйғу мени бутун умр тарк этмаса керак, — дейди ўттиз етти яшар шоир. Ҳозир у «Фауст»нинг иккинчи қисмини таржима қилиб бўлмоқда. Шундан кейин у Гёте шеърларини ўзбек китобхонларига тортиқ қилиш ниятида.

(ЎзТАГ).

ҲАЁТИЙ ҚАТРАЛАР

НЕ ЕТСИН

Ҳовлимизда мевали дарахтлар кўп. Айниқса оламлар ҳар йили мажнун кокилларини ёзиб шиғил-шиғил мева қилади. Табиатнинг бу муъжизасига ҳар гал зеҳн солганимда инсон меҳнатининг маҳсулидан фахрланиб кетаман, кўнглим қандайдир яйрагандек бўлади. Шу пайтларда ҳовлимизда тартиб билан ўсган ҳамма дов-дарахтларга яна бир-бир суқланиб тикиламан.

Лекин, девор тагида бир олича тупи бор. Эгри-бугри ўсган, шохлари қайрилиб, қийшайиб кетган. Бир кун адамлар шу олча гавдасига ходача тираб, унинг эгилган шохларини ўртадаги узун, бақувват шохига навда билан боғлаб қўйдилар.

Адамларнинг бу ишлари ниҳолни тўғри ўстириш учун қилинганлигини яхши билардим.

Бу воқеадан бир неча ой ўтиб кетди. Кунлардан бир куни шу олчага яна кўзим тушди. Гарчанд оличанинг тагидаги шохлари осмонга тўғри бўй чўзган бўлса-да, унинг ёш шохлари ҳануз эгри-бугрилигича турар эди.

Шунда адамларнинг сўзлари ёдимга тушди:

— Тўғри ўсганга не етсин. Дарахтнинг ниҳоллигида тўғри ўстиролмаган боғбон кейин қийналади...

ЖИЛҒА

Уйимиз олдидан жилға оқиб ўтади. Унга тикиламан. Унинг майин тўлқинчалари офтобда жимир-жимир товланиб туради. У бирам тиниқ оқадики, тўйибтўйиб ичгинг келади.

Шундай қилдим. Жилға сувидан ховучларимни тўлдириб-тўлдириб ичдим, ҳузур қилдим, таним яйраб кетгандай бўлди. Шунда бу жилға қандай пайдо бўлдийкин деган фикр хаёлимни чулгаб олди. Унинг бунёдкори инсон, инсон меҳнати, инсон билагининг кучи, пешона тери эмасмикин?..

ҒОЙИБ БЎЛДИ

Маҳалламизда ғийбатдан «ором» оладиган бир аёл бор. Унинг ҳамма вақт бежо кўзларини, қалтироқ лабларини, буришган юзларини кўрсам қалтираб кетаман. Юракларим қафасидан чиқиб кетгудай, қон томирларим эса увишиб қолгандай бўлади. У ноligани-нолиган. Айниқса кўпчиликка ёққан, ўзининг яхши фазилатлари билан ҳурмат топган одамларни ҳам ёқтирмасди.

Кунлардан бир куни у ҳовлимиз рўпарасида тўпланган қари-қартанглар ўртасида нималарнидир ғийбат қиларди. Билсам у поликлиника ҳамширасини — ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлиб келаётган Сорахонимнинг ғийбатини қиларди. Буни билдим-у, юрагим орқамга тортиб кетди. Шунда, бу адолатсизлик-ку, деб пичирлаб юборганимни билмай қолибман. Шунда ҳам ўз-ўзимга далда бераман:

— Азиз, улуғвор оналар қаторида унда-бунда ана шундай ғийбатчининг бўлиши унчалик хавфли эмас, деб қўяман.

Лекин ўзимга далда бераману, барибир кўнглим ғашлигича қолаверади. Шу пайт уйимиз эшиги олдида онажоним пайдо бўлиб қолдилар. У кишининг нигоҳларида бир олам нур, яноқларида севинч балқиб турарди.

Шундагина ҳалиги беўхшов манзара кўзимдан ғойиб бўлди...

МАҲМАДОНА

— Оз сўзлаб, кўп тингла...

Одамларнинг бу насиҳатларини диққат-эътибор билан тинглардим. Маҳмадоналик, гапдонлик ёмон одат, дейдилар. Бироқ мен бу ўгитнинг чуқур маъносини шу пайтгача унча тушунмай келардим. Тўғри, мен сўзамол кишиларнинг маъноли нутқларини эшитиб тўймайман. Уларнинг сўзларини соатлаб эшитсам ҳам вақтнинг қандай ўтиб кетганини сезмай қоламан. Лекин баъзи «сўзамол» одамларнинг панду-насиҳатларини эшитгинг ҳам келмас экан.

Фалакнинг гардиши билан мен ҳам худди шундай сўзамол маҳмадонага дуч келиб қолдим. У коллективимизда гапга «чечанлиги» билан танилиб қолган эди.

Бир кун клубда мажлис борарди. Ҳамма нотиқларнинг маъноли, ҳаяжонли, самимий гапларини ҳузур қилиб тинглarди. Мажлис раиси навбатдаги сўзни ҳалиги «гапга чечан»га бериб қолса бўладими. У халлослаганича минбарга кўтарилди. Кейин кафедрани қучоқлаб олиб сўзга тушиб кетди. Ўн минут, йигирма минут, ўттиз минут... ҳамон сўздан тўхтамас эди. Охири одамларнинг тоқати тоқ бўлди. Залда кулги, қичқириқ бошланди. Мажлис раиси эса унга ишора қилиб:

— Гапни қисқароқ қилинг, — деди.

Аксинча сира парво қилмай, рангини бўзартириб ўтирганларга нималарнидир уқтирар эди.

Раис нотиқни иккинчи марта, учинчи марта, тўртинчи марта огоҳлантирди. Лекин у ҳамон кафедрани қучоқлаганча бидирларди.

Охири бўлмагач раис оҳиста ўрнидан турди. Нотиқ яқинига борди. Унга бирнима деб уқтирди. Лекин нотиқ ҳамон сўзларди. Шунда раис кафедра тахтасига кафти билан «қарс» этиб урди. Нотиқ бир сакраб тушди. Кўзини ола-кула қилиб бир раисга, бир залга қаради-да, графинга қўл узатди, қопқоғини очиб стаканга сув тўлдирди-да уни ичар-ичмас иякларига оққан томчиларни кафти билан арта-арта яна сўзлашга тутинди. Лекин раис уни энди гапиртирмади:

— Регламент аллақачон ўтиб кетди, — деб қичқирди.

Нодира ЕДГОРОВА.

САҲНА ЮЛДУЗЛАРИ КЎРИГИ

Радмила КАРАКЛАИЧ куйламоқда.

1972 йилда қадимий рус шаҳри Ярославлда «Саҳна юлдузлари табассуми» номли халқаро эстрада программасига асос солинди. Совет ва чет эл мамлакатларида ўз санъатлари билан шуҳрат қозонган ўнлаб саҳна юлдузлари эстрада программасига аъзо бўлишди. Улар Совет Иттифоқининг турли шаҳарларида, шунингдек пойтахтимизда гастролларда бўлиб, томошабинлар ўртасида ўзларининг ранго-ранг концерт номерлари билан қатнашиб ҳурмат қозониб келишмоқда.

Шу кунларда пойтахтимизда Югославиянинг хушовоз қўшиқчиси Радмила Караклаич ва Германия Демократик Республикасининг таниқли саҳна устаси Зигфрид Валенди меҳмон бўлиб туришибди. Уларга Польша Халқ Республикасидан келган «Амазонка» номли вокаль ансамбли ҳамроҳ бўлмоқда.

Томошабинлар Радмила билан бўладиган ҳар бир учрашувни сабрсизлик билан кутишади. Чунки, бу санъат соҳибасининг майин ва ёқимли овозини бир марта тингласангиз, бўлгани, қалбингизни тўлғатиб, кайфиятингизни кўтаради.

— Ёшлигимдан қўшиққа ихлос қўйганман, — дейди Радмила. — Бироқ, келажакда етакчи саҳна артисти бўлиб етишаман деб ўйламагандим. Бунга бир тасодиф сабабчи бўлди. Бундан беш йил муқаддам мамлакатимизда эстрада қўшиқлари конкурси уюштирилганди. Шу конкурсда иштирок этишимни сўрашди. Томошабинлар даврасида ўзим дилдан севган қўшиқларимни ижро этдим. Жюри аъзолари конкурс лауреати деган шарафли ном беришди. Сўнг ўқиб-ўрганиш, изланиш йиллари бошланди.

Радмила Югославия халқ қўшиқлари, чет эл ва совет композиторлари томонидан басталанган лирик мисраларни берилиб ижро этади. Пойтахтимиз томошабинлари унинг чиқишларини қарсақлар билан олқишлаб, унга анвойи гуллар тақдим қилишмоқда.

Германия Демократик Республикасидан келган таниқли артист Зигфрид Валендининг номи совет томошабинларига яқиндан таниш. У иттифоқимизда ўн марта бўлиб, шаҳар ва қишлоқларимизда ўз маҳоратини намойиш этган. Зигфрид немис халқ қўшиқларидан «Сенга интиламан», полякча «Дўстим хотираси», грузин композитори басталаган «Сулико» каби ашулаларни ижро этиб, пойтахтимиз томошабинларининг таҳсинига сазовор бўлмоқда. Зигифрид Тошкентда ўн кун меҳмон бўлгач она-Ватанига қайтади. Сўнгра Болгария, Чехословакия, Мексика, Чили мамлакатлари бўйлаб сафарга йўл олади.

Шу кунлари Свердлов номли залда бу саҳна юлдузларининг концертлари катта муваффақият билан давом этмоқда.

И. ЮСУПОВ.

ОЛИМА — ОТА-ОНАЛАР МЕҲМОНИ

Бола тарбиясида педагогик коллективнинг масъулияти ҳам ота-оналар масъулиятидан кам эмас. Орджоникидзе районидаги Улуғбек номли 37-ўрта мактаб педагоглари буни чуқур ҳис этган ҳолда тез-тез ота-оналар мажлислари ва бошқа тадбирлар ўтказиб туришади.

Навбатдаги ота-оналар йиғилишига таниқли олима, филология фанлари кандидати Музайяна Алавия таклиф қилинди. У бола тарбиясининг кўпгина нозик томонлари, уларнинг хулқ-атворини, характерини шакллантириш йўлидаги мулоҳазалар ҳамда одоб-ахлоқ мавзуида қизиқарли суҳбат ўтказди. Суҳбат охирида олима йиғилганларнинг кўплаб саволларига қониқарли жавоб берди. Сўнг, мактаб директори А. Абдураҳимов ота-оналар ҳамда педагогик коллектив номидан олимага миннатдорчилик изҳор этди.

А. АБДИҚОДИРОВ, ўқитувчи.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

НАВРЎЗ БАЙРАМИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 18.40 — Ўқувчилар учун **«Қизил галстук»** телевизион журнали, 19.15 — «Ёзувчи ва замон», 19.45 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида). 20.00 — Ўн минут музика, 20.10 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.30 — Рангли телевидение. **«Наврўз байрами»** (музикали программа).

22.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.30 — Халқ контроли экрани, 23.00 — **Рангли телевидение.** «Чашма» халқ ашула ва рақс ансамбллари нинг телевизион фестивали (такрорий кўрсатув).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.25 — Кўрсатувлар программаси, 10.30 — **«Зумрад шаҳар сеҳргари»** (телевизион спектакль, 2-қисм, рус тилида), 11.30 — **«Кичик ҳикоялар»** (бадиий фильм, ўзбек тилида).

17.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.00 — **«Ер фарзанди»** (телевизион ҳужжатли фильм, ўзбек тилида).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — Тошкент янгиликлари, 19.15 — **«Муҳим звено»** (телевизион ҳужжатли фильм, рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.30 — «Ўзбекистон Улуғ Ватан уруши йилларида». 9-10 синфлар учун тарихдан ўқув кўрсатуви, 20.00 — Ўқитувчи экрани. Адабиёт дарсларида ўқувчиларнинг мустақил ишлари. 20.40 — **«Крупп ва Краузе»** (кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг, 2-серияси).

«УЗЭНЕРГОСБИТ» АБОНЕНТЛАРГА

электроэнергиядан фойдаланганлик учун счётларни ҳар ойнинг 10-числосигача тўлдириб, ҳақни давлат банкининг кирим омонат кассаларига тўлашлари зарурлигини

ЭСЛАТИБ ЎТАДИ

Қандайдир сабабларга кўра, ўтган давр учун қарзи бўлган абонентлар уни дарҳол тўлашлари керак.

АБОНЕНТЛАР! Счётларни ўз вақтида тўланг!

ТОШКЕНТДАГИ «ЦИРК САҲНАДА» КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ДИРЕКЦИЯСИГА

(Жуковский кўчаси, 54-уй) **хавфсизлик техникаси бўйича инженер, манеж инспектори, секретарь-машинистка, омбор мудири, ҳисоб-китоб бўлимининг бухгалтери, кассир, администратор.**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй. — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 21/IIIда — **«Тановар».**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да **Йўқолган узук** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/III да **Хотинимнинг эри.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчиси Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан.**

КИНО

Сеними, шошмайтур! ва Мода, мода; Эски шаҳар можаролари — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12.30, 3, кеч соат 6, 8.45 минутда);

Икки томчи сув — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 8.45 минутда);

Тунги мотоциклчи; Мультфильмлар тўплами — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да). «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4, кеч соат 7, 9.30 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да);

Эски шаҳар можаролари — «МОСКВА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3 ва кеч соат 7 да), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 5.30 ва кеч соат 7 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун);

Тунги мотоциклчи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 8 да). «ҲАМЗА» номли (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун);

Эски шаҳар можаролари; Мультфильмлар тўплами — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да);

Полиция комиссарининг республика прокурорига иқрори — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5 ва кеч соат 8.45 минутда);

Келажак ҳақида ўйлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 ва кеч соат 9.45 минутда);

Ғалабадан сўнгги жанг (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5), **Сангам** (кеч соат 7.30 минутда), — «КЎКЧА» (ўзбек тилида).

Сен — менинг жонимсан — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 1, 3.20, 5.40 ва кеч соат 8 да).

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИДА

18 мартдан бошлаб 8—10 синф ўқувчилари учун иқтисодий ихтисослар ва уларнинг халқ хўжалигидаги роли билан таништириш мақсадида

ИҚТИСОДИЙ МАКТАБ ИШ БОШЛАДИ

Машғулотларни ўзбек ва рус тилларида институт кафедра мудирлари, профессорлар, доцентлар олиб борадилар.

Машғулотлар 2—18 лекция залида якшанба кунлари эрталаб соат 10 дан бошланади.

Справкалар учун институтнинг тайёрлов бўлими (Олмазор кўчаси 183 уй, I қават I—57 хона) га учрашилсин.

ТАШКИЛОТ ВА МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА!

ДОСААФнинг Тошкент денгизидаги сув станцияси

30 ўринли катерни дам олувчилар учун ижарага беради

Ижара ҳақи перечисление бўйича тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-126, Чилонзор массиви, 22-квартал, Мосгородок, 12-б. уй. Ўзбекистон ССР сув спорти бўйича Республика спорт-техника клуби.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

24 МАРТДАН 2 АПРЕЛГАЧА

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Бутуниттифоқ кўригининг лауреати БОРИС ДЕНИСОВ раҳбарлигидаги Африка шерлари аттракциони

Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб томоша қилиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Билетларни олдидан сотиш кассаси ҳар куни кундуз соат 12 дан бошлаб ишлайди.

Цирк ёнида 1-экспресс автобусининг ва 1, 4, 19, 25, 41, 49, 52, 54, 74 маршрутли автобусларнинг сўнгги бекати жойлашган.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакциясининг коллективлари босмахона версткачиси **Назрулла ЖЎРАЕВнинг** вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—01286. ИНДЕКС 64697. № В—1695.